Poslovni broj: P-378/2021-43

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U DUBROVNIKU
STALNA SLUŽBA U KORČULI

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Dubrovniku, Stalna služba u Korčuli, OIB: 48074464528, po sutkinji tog suda Katarini Rendulić Vežić, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja Iva Markovine, OIB:06680228047 iz Lumbarde, Vela Postrana 446, s prebivalištem na adresi Novi Zeland, Te Atatu Road 32a, Te Atatu South, Auckland 0610, kojeg zastupa punomoćnik Mark Baničević, OIB: 38240992376, odvjetnik u Splitu, Vukovarska 28/I, 1.tužnika Đania Markovine, OIB: 70743614277 iz Njemačke, 31191 Algermissen, Lange Strasse 27, kojeg zastupa punomoćnik Hrvoje Mihović, OIB: 53853954764, odvjetnik u Dubrovniku, Dr. Ante Starčevića 24, 2.tužene Frančeske Markovina, OIB: 56497271926, iz Njemačke, Lange Str. 27, 31191 Algermissen, koju zastupa punomoćnik Hrvoje Mihović, OIB: 53853954764 odvjetnik u Dubrovniku, Dr. Ante Starčevića 24, 3.tuženika Ivice Markovine, OIB: 16709046797 iz Lumbarde, Vela Postrana 446, sada na adresi Zagreb, Prilaz Pavla Vuk-Pavlovića 16 i 4.tuženika Kristijana Jurišina, OIB: 47625116466, iz Vida, Ulica Ledene gospe 10, radi utvrđenja nevaljanosti oporuke, nakon glavne rasprave održane 12. listopada 2026., u prisutnosti punomoćnika tužitelja i punomoćnika 1.tuženika i 2.tužene, 23. studenog 2026.

p r e s u d i o j e

I. Odbija se tužbeni zahtjev koji glasi:

"Utvrđuje se da nije pravno valjana vlastoručna oporuka ostaviteljice proglašena pred Javnim bilježnikom Ivnom Kaliman iz Korčule dana 15. listopada 2015.g. u ostavinskom predmetu iza pok. Frane Markovina rođena Lipanović iz Lumbarde, rođene 24. kolovoza 1902.g., umrle 30. prosinca 1984.g."

II. Nalaže se tužitelju Ivu Markovina, OIB:06680228047 da 1.tuženiku Đaniu Markovina, OIB: 70743614277 iz Njemačke, Lange Str. 27, 31191 Algermissen i 2.

tuženoj Frančeski Markovina, OIB: 56497271926, iz Njemačke, Lange Str. 27, 31191 Algermissen, naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.325,00 EUR u roku od 15 dana.

Obrazloženje

1. U tužbi se navodi da je tužitelj rješenjem suda posl.br.O-187/21 od 26. ožujka 2021. upućen da pokrene parnicu protiv tuženih, a svi kao nasljednici tužiteljeva brata pok. Ante Markovine iz Lumbarde, radi utvrđenja da vlastoručna oporuka ostaviteljice zavedena pod posl.br.Pi-13/16, a koja je proglašena pred javnim bilježnikom Ivnom Kaliman iz Korčule 15. listopada 2015., nije pravno valjana. Tužitelj ističe da ostaviteljica pok. Frana Markovina rođ. Lipanović iz Lumbarde nije, niti je mogla sastaviti oporuku koja je pred javnim bilježnikom Ivnom Kaliman iz Korčule proglašena kao njezina vlastoručna oporuka od dana 5. listopada 1985. kako to piše na kraju proglašene oporuke, jer je ona preminula 30. prosinca 1984. Ukoliko sud ne nađe ove navode tužitelja osnovanim, tužitelj ističe da niti oporuka od dana 5. listopada 1984. proglašena iza ostaviteljice pok. Frane Markovina rođ. Lipanović iz Lumbarde nije pravno valjana jer je oporučiteljica nije napisala svojom rukom niti ju je potpisala. Tužitelj još navodi da on raspolaže pismom koje mu je ostaviteljica Frana Markovina rođ. Lipanović iz Lumbarde (njegova baka) vlastoručno napisala, ujedno ukazuje da je vlastoručni potpis ostaviteljice pok. Frane Markovina rođ. Lipanović iz Lumbarde pohranjen u Državnom arhivu Dubrovnik, Arhiv u Žrnovu jer je ona vlastoručno potpisala nasljedničku izjavu sastavljenu pred Općinskim sudom u Korčuli dana 11. travnja 1968. u predmetu O.90/68-3, kojom izjavom se zajedno sa sinom ostavitelja, svojeg muža pok. Markovina Antuna iz Lumbarde, prihvatila nasljedstva na temelju zakona.

Tužitelj tužbom predanom elektronski 22. travnja 2021. zahtijeva utvrđenje pravne nevaljanosti vlastoručne oporuke ostaviteljice proglašene pred javnim bilježnikom Ivnom Kaliman iz Korčule 15. listopada 2015.

2. 1.tuženik Đani Markovina osporava činjenične navode tužbe te se protivi tužbenom zahtjevu i u odgovoru na tužbu navodi da je sud u ostavinskom postupku O-187/2021 donio odluku da su navodi tužitelja u pogledu pravne valjanosti predmetne oporuke manje izgledni od navoda i prava tuženika zbog čega je sud tužitelja uputio u parnicu. Dalje navodi da je predmetnom oporukom ostaviteljica raspolagala u korist unuka Ante Markovine, prednika tuženika, te predmetna oporuka udovoljava svim zakonskim pretpostavkama za valjanost oporuke propisanim Zakonom o nasljeđivanju koji je bio na snazi u vrijeme oporučivanja a navedeno je utvrdio i ostavinski sud, te je u obrazloženju rješenja od 26. ožujka 2021. izričito navedeno da oporuka udovoljava svim formalnim uvjetima za valjanost vlastoručne oporuke u smislu čl. 30 ZN. 1.tuženik opreza radi ističe i prigovor prekluzije, jer je suglasno članku 29. stavak 3. Zakona o nasljeđivanju protekao prekluzivni rok od godinu dana u kojem je tužitelj mogao zahtijevati poništenje oporuke zbog razloga koje sada navodi u točci II. tužbe, a koje razloge 1.tuženik smatra paušalnim i neosnovanim u cijelosti. Navedeno da proizlazi iz činjenice da se tužitelj o predmetnoj oporuci očitovao u ostavinskom postupku pred javnim bilježnikom

podneskom od 23. siječnja 2016., a predmetnu tužbu je podnio tek 22. travnja 2021. 1.tuženik predlaže da sud odbije tužbeni zahtjev.

3. 2.tužena Frančeska Markovina u odgovoru na tužbu navodi jednako kao i 1.tuženik, 3.tuženik i 4.tuženik također se protive tužbi i osporavaju navode tužbe.

4. Predmet spora zahtjev je tužitelja za utvrđenje da nije pravno valjana vlastoručna oporuka ostaviteljice Frane Markovina rođ. Lipanović koja oporuka je proglašena pred javnim bilježnikom Ivnom Kaliman iz Korčule dana 15. listopada 2015. Tužitelj tvrdi da ostaviteljica nije vlastoručno napisala tekst oporuke niti je na oporuci njezin vlastoručni potpis.

5. U dokaznom postupku pregledan je ostavinski spis Općinskog suda u Dubrovniku, Stalna služba u Korčuli posl.br.O-187/2021, izvornik oporuke Frane Markovina priložen u spisu, zapisnik Općinskog suda u Korčuli posl.br.P-352/75-13 od 30. listopada 1981., izvršen je uvid u spise Općinskog suda u Korčuli posl.br.O-90/68 i posl.br.P-352/78.

6. Iz rezultata dokaznog postupka proizlazi:

- da je Frana Markovina rođ. Lipanović, rođena 24. kolovoza 1902. a umrla 30. prosinca 1984. god.
- da se iza njezine smrti vodi ostavinski postupak kod ovog suda pod posl.br. O-187/2021
- da su ostaviteljičini zakonski nasljednici unuci Ivo Markovina i Ante Markovina (djeca prije preminulog ostaviteljičinog sina Ivana Markovina)
- da je tijekom ostavinskog postupka umro nasljednik Ante Markovina a njegovi su zakonski nasljednici kćer Frančeska Markovina i sinovi Đani Markovina, Ivica Markovina i Kristijan Jurišin, ovdje tuženi
- da je Frana Markovina svojom cjelokupnom imovinom raspoložila za života vlastoručnom oporukom od 5. listopada 1984., a koja je proglašena pred javnim bilježnikom Ivnom Kaliman iz Korčule na ročištu od 15. listopada 2015.
- da je predmetnom oporukom ostaviteljica svoju imovinu ostavila unuku, sada pok. Anti Markovina
- da se zakonski nasljednik Ivo Markovina o samoj oporuci ostaviteljice očitovao pismenim podneskom od 23. siječnja 2016. prema kojem proizlazi da ne priznaje oporuku, ne slaže se sa oporukom jer smatra da oporuka nije istinita
- da je rješenjem Općinskog suda u Dubrovniku, Stalna služba u Korčuli posl.br.O-187/2021 od 26. ožujka 2021. prekinut ostavinski postupak iza Frane Markovina rođ. Lipanović i zakonski nasljednik Ivo Markovina upućen da u roku od 15 dana, računajući od dana pravomoćnosti ove odluke pokrene parnicu protiv Đania Markovine, Frančeske Markovina, Ivice Markovine i Kristijana Jurišina, radi utvrđenja da vlastoručna oporuka ostaviteljice zavedena pod posl.br.Pi-13/16, a koja je proglašena pred javnim bilježnikom Ivnom Kaliman iz Korčule dana 15. listopada 2015., nije pravno valjana
- da je tužitelj parnicu protiv tuženih na koju je upućen u ostavinskom postupku pokrenuo u ovom predmetu tužbom podnesenom sudu 22. travnja 2021.

7. Zakon o nasljeđivanju ("Narodne novine" broj, 72/71, 47/78 i 56/00, dalje: ZN/71) koji se po ovom pitanju primjenjuje temeljem odredbe članka 353. stavak 1.

Zakona o nasljeđivanju („Narodne novine“, broj 48/03, 163/03, 127/13, 33/15 i 14/19 - dalje: ZN/03) određuje kriterije po kojem se prosuđuje ima li oporuka valjan oblik. Prema odredbi članka 68. ZN/71 oporuka je pravovaljana ako ju je oporučitelj napisao svojom rukom i ako ju je potpisao. Prema odredbi članka 30. ZN/03 oporuka je valjana ako ju je oporučitelj vlastoručno napisao i ako ju je potpisao.

8. Predmetna oporuka pisana je rukom, započinje riječima "Ja Frana Markovina…", a završava riječima "najstarijem unuku Antetu", ispod teksta oporuke je potpis Markovina Frana. Na oporuci su još dva potpisa vjerojatno osoba koje se u oporuci spominju kao prijatelji oporučiteljice (Jakov Vilović i kapetan Sesa Kolja). Na kraju oporuke je datum 5.10.1984.

9. Predmetna oporuka po svom obliku udovoljava zakonskim pretpostavkama za valjanost vlastoručne oporuke, te nema formalnih nedostataka koje bi dovele u pitanje valjanost oporuke.

10. 1.tuženik i 2.tužena ističu prigovor prekluzije za podnošenje tužbe a sud i po službenoj dužnosti dužan paziti je li protekao prekluzivni rok iz članka 26. stavak 3. ZN/03 prema kojoj odredbi zbog nedostatka u obliku poništenje oporuke može zahtijevati osoba koja za to ima pravni interes u roku od godinu dana od kada je saznala za oporuku, a najdulje za 10 godina od proglašenja oporuke. Rok od godinu dana ne može početi teći prije proglašenja oporuke.

10.1. U ovom slučaju oporuka je proglašena kod javnog bilježnika 15. listopada 2015., istog dana tužitelju je javni bilježnik uputio poziv za ročište (za 9. prosinca 2015.) zajedno sa preslikom oporuke, što znači da je tužitelj nakon 15. listopada 2015. saznao za oporuku a podneskom od 23. siječnja 2016. primljenim kod javnog bilježnika 8. veljače 2016., osporio je pravovaljanost oporuke.

11. Zastarijevanje zahtjeva za poništenje oporuke zbog nedostatka oblika prekinuto je osporavanjem oporuke, te ono ponovno počinje teći od pravomoćnosti rješenja o prekidu ostavinskog postupka i upućivanju zakonskih nasljednika na parnicu. Tužitelj je upućen na parnicu rješenjem ostavinskog suda od 26. ožujka 2021., a tužba je podnesena 22. travnja 2021., dakle prije isteka prekluzivnog roka pa nije nastupila prekluzija za podnošenje tužbe.

12. Oporuka ostaviteljice Frane Markovina koja se nalazi u spisu, po svom obliku odgovara obliku vlastoručne oporuke, te je na tužitelju teret dokazivanja da predmetnu oporuku Frana Markovina nije vlastoručno napisala niti ju je potpisala.

13. Tužitelj smatra da je i bez grafološkog vještačenja razvidno da je potpis na oporuci ostaviteljice bitno različit od isprava koje sadrže njen nesporni potpis odnosno jasno je da se radi o različitim skriptorima.

14. U konkretnom slučaju nesporni potpis oporučiteljice nalazi se na zapisniku u ostavinskom spisu tadašnjeg Općinskog suda u Korčuli posl.br.O.90/68-3 od 11. travnja 1968. i u parničnom predmetu tadašnjeg Općinskog suda u Korčuli posl.br.P-352/78 u kojem je sklopljena sudska nagodba na zapisniku od 30. listopada 1981. Naime iako 1.tužitelj i 2.tužena tvrde da oporučiteljica Frana Markovina nije bila stranka u predmetu P-352/78 niti je mogla u tom postupku sklopiti

nagodbu te niti je životno niti logično da se slučajno našla na sudu te se za potpis za koji se ne može sa sigurnošću utvrditi čiji je, ne može smatrati nespornim potpisom pok. Frane Markovina. Iz sadržaja tog spisa sud zaključuje da je sudsku nagodbu u tom spisu potpisala sada pok. Frana Markovina, iako nije bila stranka u tom postupku. U ulozi tužitelja bio je otac tuženih sada pok. Ante Markovina ali su sudionice nagodbe bile i njegova baka Markovina Frana ud. Antuna i sestra Bečirović Franica rođ. Markovina koje su kao suvlasnice nekretnine potpisale nagodbu pred sucem, a u ostavinskom spisu spominje se ostaviteljičina unuka Franica Bećirević koja je prema navodima ostalih nasljednika umrla nakon ostaviteljice bez zakonskih nasljednika prvog nasljednog reda, te se prema svemu radi o nespornom potpisu Frane Markovina.

15. Usporedbom potpisa na predmetnoj oporuci i nespornih potpisa pok. Frane Markovina vidljivo je da je potpis na oporuci različit, ali samo na osnovu usporedbe ne može se sa sigurnošću utvrditi da li je ostaviteljica Frana Markovina vlastoručno potpisala oporuku, a još manje da li je vlastoručno napisala tekst oporuke.

16. Jedino stručne osobe za vještačenje rukopisa imaju potrebno znanje za procijeniti autentičnost oporuke i istinitost potpisa, te je tužitelj na ove okolnosti predložio provođenje dokaza grafološkim vještačenjem. Pri tome je za navesti da tužitelj u tužbi navodi da raspolaže pismom koje mu je ostaviteljica, njegova baka Frana Markovina vlastoručno napisala, ali u spis tijekom postupka takvo navodno pismo nije priložio, a neophodno je za provođenje grafološkog vještačenja.

17. Rješenjem suda od 26. siječnja 2026. određeno je izvesti dokaz grafološkim vještačenjem te je imenovan vještak i tužitelj pozvan da predujmi troškove koji će nastati vještačenjem u iznosu od 1.000,00 EUR. Istim rješenjem upozoren je tužitelj da će sud odustati od izvođenja tog dokaza, ako predujam ne bude položen u određenom roku.

18. Tužitelj u zadanom roku od 15 dana koji je produžen na zahtjev tužitelja, sve do zaključenja glavne rasprave nije predujmio troškove pa je sud odustao od izvođenja dokaza grafološkim vještačenjem na temelju odredbe članka 153. stavak 3. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 28/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22 i 155/23 - dalje: ZPP).

19. Sukladno odredbi članka 219. ZPP je propisano da je svaka stranka dužna iznijeti činjenice i predložiti dokaze na kojima temelji svoj zahtjev ili kojima pobija navode i dokaze protivnika. Stoga je u konkretnom slučaju sud primijenio odredbu članka 221.a ZPP, koja predviđa da ako sud na temelju izvedenih dokaza (članak 8.) ne može sa sigurnošću utvrditi neku činjenicu, o postojanju činjenice zaključit će primjenom pravila o teretu dokazivanja.

20. Slijedom navedenog, kako predmetna oporuka pok. Frane Markovina udovoljava formalnim uvjetima za valjanost vlastoručne oporuke, a kako tužitelj u postupku nije dokazao da oporučiteljica nije vlastoručno napisala i potpisala oporuku, to je tužbeni zahtjev tužitelja odbijen kao neosnovan i presuđeno kao u izreci.

21. Tužitelj nije uspio u sporu pa je na temelju članka 154. stavak 1. ZPP dužan 1.tuženiku i 2.tuženoj naknaditi parnične troškove. Tuženima je kao potreban priznat trošak sastava odgovora na tužbu 1.tuženika u iznosu od 200,00 EUR, za sastav odgovora na tužbu 2.tužene u iznosu od 200,00 EUR, za zastupanje na ročištu 23. listopada 2024., 29. studenog 2024. i 12. listopada 2026., za svako po 220,00 EUR, odnosno ukupno 1.060,00 EUR uvećano za PDV 25% u iznosu 265,00 EUR, sveukupno 1.325,00 EUR. Primijenjena je Tbr. 8. toč. 1., Tbr. 9. toč. 1., Tbr. 40. toč. 1. u vezi sa Tbr. 46. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine", 138/ 2023). 1.tuženiku i 2.tuženoj kao potreban nije priznat trošak za sastav podneska od 4. rujna 2024. kojim požuruje postupanje suda, sastav podneska od 22. listopada 2024. jer je iste navode 1.tuženik mogao iznijeti na ročištu održanom 23. listopada 2024. kao niti sastav podneska od 15. rujna 2024. kojim se dostavlja zamjenska punomoć.

U Korčuli, 23. studenog 2026.

S u t k i nj a:

Katarina Rendulić Vežić

PRAVNA POUKA: Protiv ove presude dopuštena je žalba županijskom sudu. Žalba se podnosi putem ovog suda, u 3 primjerka u roku od 15 dana od dana objave presude za stranku koja je bila uredno obaviještena o održavanju ročišta za objavu, odnosno dana primitka ovjerenog prijepisa presude za stranku koja nije bila uredno obaviještena o ročištu za objavu presude.

Broj zapisa: **9-30890-7e877**

Kontrolni broj: **0bc3c-c9ab3-298ca**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:
https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Dubrovniku** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.